

ANATOMISKA ORD FÖR LÄKARSTUDENTER

Sammanställt av Nils Karlsson

INDEX

LATIN – ANATOMINS SPRÅK.....	1
ORDFÖLJD.....	1
BESTÄMD OCH OBESTÄMD FORM.....	1
GENUS.....	2
NUMERUS OCH KASUS.....	2
DEKLINATIONER.....	2
Första deklinationen.....	3
Andra deklinationen.....	3
Tredje deklinationen.....	4
Fjärde deklinationen.....	4
Femte deklinationen.....	5
PREFIX OCH SUFFIX.....	6
LÄGESBESKRIVANDE ADJEKTIV.....	7
DIVERSE ADJEKTIVPAR.....	7
VANLIGA VÄVNADSORD.....	8
KROPPSDELAR OCH ORGAN.....	8
SKELETTDELAR MED EGNA NAMN.....	11
FÖRTECKNING ÖVER ANDRA FÖREKOMMANDE ORD.....	12

LATIN – ANATOMINS SPRÅK

En grundläggande kunskap om betydelsen av latinska ord gör det mycket lättare att förstå och komma ihåg de anatomiska strukturernas namn som annars lätt kan framstå som rena grekiskan (vilket visserligen ofta stämmer; flera ord och ordled lånas från just grekiska). Under medeltiden var det katolska (latinskspråkiga) institutioner som samlade, bevarade och utvecklade mycket av de intellektuella lämningarna efter det västromerska riket. När sedan det högre utbildningsväsendet började utvecklas på allvar i samband med den västeuropeiska renässansen så var latin redan det naturliga valet av språk för högre utbildning och vetenskap. Det var inte förrän nationalstaterna växte fram och ”nationaliserade” det högre utbildningsväsendet som latin började trängas tillbaka men ännu idag utgör latin internationell standard för vetenskaplig terminologi inom bland annat medicin och biologi.

I detta dokument redovisar jag det minimum av kunskaper som fordras för att man ska kunna översätta de anatomiska strukturernas namn till svenska, baserat på en genomgång av drygt 1.200 anatomiska strukturer.

(Ifall du får blodad tand för *lingua latina* och vill lära dig mer så kan det vara värt att ta en titt på det lokala kursutbudet. Kunskaper i latin gör vardagslivet till en rikare upplevelse där man ständigt upptäcker saker som tidigare var osynliga för en – och fortfarande är det för de allra flesta.)

ORDFÖLJD

En viktig skillnad mellan latin och svenska är att latin placerar adjektiv och genitiv *efter* ordet som de syftar på. Genitivet ”flickans” översätts som ”puellae” men ”flickans hund” översätts som ”canis puellae”. På samma sätt översätts ”liten hund” som ”canis minor” istället för att adjektivet placeras framför substantivet.

BESTÄMD OCH OBESTÄMD FORM

En annan viktig skillnad mellan språken är att latin saknar bestämd form. ”Canis major” kan alltså betyda både ”stor hund” och ”(den) stora hunden”. Vid översättning väljer man det som känns bäst.

GENUS

En ytterligare skillnad är att latin har tre genus: maskulinum, femininum och neutrum. Det svenska språket har däremot inte mindre än *fyra* språkliga genus: de tre nämnda plus reale eller utrum, ”endera”, som är en sammansmältning av maskulinum och femininum. Utrum har pronomenet ”den” som sedan några hundra år tillbaka har utgjort ett ospecificerat alternativ till ”han” och ”hon” när man inte kan, inte behöver eller inte vill använda ett könsspecificerat pronomen.

Detta ska inte tolkas som att latin innebär en förenkling jämfört med svenska; faktum är snarare att svenskan numera i praktiken nästan har enbart två genus, utrum och neutrum, då både maskulinum och femininum nästintill har försvunnit från språket genom sammansmältningen till utrum. Det latinska språket har inte förenklats på samma sätt – det finns tvärtom gott om ord som är av maskulint eller feminint genus och ett korrekt språkbruk fordrar medvetenhet om detta.

NUMERUS OCH KASUS

Latin har, liksom svenska, två numerus – singular (”hund”) och plural (”hundar”). Inom anatomin är endast två kasus aktuella: nominativ (”läsare”) och genitiv (”läsares”).

DEKLINATIONER

”Deklination” syftar på regler för hur ord (substantiv, adjektiv, particip) böjs för att reflektera genus, numerus och kasus. Till exempel översätts ”lång muskel” som ”musculus longus”, ”lång artär” som ”arteria longa” och ”lång hals” som ”collum longum”. Detta är inte märkvärdigare än att vi i på svenska säger ”den långa mannen”, ”den långa kvinnan” eller ”det långa huset”. Vilken deklination som är aktuell bestäms av substantivet ifråga och ärvs av de adjektiv som hänvisar till det.

I latinska ordlistor anges nominativformerna tillsammans med angivelser av deras genitivändelser i singular samt deras genus (m = maskulinum, f = femininum, n = neutrum). Ibland är skillnaden mellan kasus stor och då redovisas hela genitivformen av ordet. Utifrån detta kan man utläsa vilken deklination ordet följer. För adjektiv anges maskulinumformerna samt ändelserna i femininum och neutrum (om de inte är samma). De olika deklinationerna redovisas på följande sidor.

Första deklinationen

	-ae femininum	
	singular	plural
Nominativ	-a	-ae
Genitiv	-ae	-arum

arteria -ae f

arteria: (en) artär

arteriae: (en) artärs

arteriae: (flera) artärer

arteriarum: (flera) artärers

Andra deklinationen

	-i maskulinum		-i neutrum		-i maskulinum, ändelse -(e)r	
	singular	plural	singular	plural	singular	plural
Nominativ	-us	-i	-um	-i	-	-i
Genitiv	-i	-orum	-i	-orum	-i	-orum

musculus -i m

musculus: muskel (eller "liten mus")

musculi: muskels

musculi: muskler

musculorum: musklers

collum -i n

collum: hals

colli: halsens

colli: halsar

collorum: halsars

dexter -ra -rum (femininum böjs enligt första deklinationen, maskulinum/neutrum enligt andra)

musculus dexter: höger muskel

musculi dextri: höger muskels

musculi dextri: högra musklerna

musculorum dextrorum: högra musklernas

Tredje deklinationen

Vid i-stam blir "-um" till "-ium" och neutrum plural nominativ får ändelsen "-ia".

	-is maskulinum, femininum		-is neutrum (konsonantstam)		-is neutrum (i-stam)	
	singular	plural	singular	plural	singular	plural
Nominativ		-es		-a		-ia
Genitiv	-is	-um	-is	-um	-is	-ium

pronator -oris

pronator: pronator, någon(ting) som pronerar

pronatoris: pronators

pronatores: pronatorer

pronatorum: pronatorers

superior -us

ganglion superius: övre ganglion (ganglion är neutrum, alltså böjs superior enligt neutrum)

ganglion superioris: övre ganglions

ganglion superiora: övre ganglier

ganglion superiorum: övre gangliers

Fjärde deklinationen

	-us maskulinum, femininum		-u neutrum	
	singular	plural	singular	plural
Nominativ	-us	-us	-u	-ua
Genitiv	-us	-uum	-us	-uum

manus -us f

manus (dextra): (höger) hand

manus (dextrae): (höger) hands

manus (dextrae): (högra) händer

manuum (dextrarum): (högra) händers

cornu -us n

cornu: horn

cornus: horns

cornua: (flera) horn

cornuum: (flera) horns

Femte deklinationen

	-ei	
	singular	plural
Nominativ	-es	-es
Genitiv	-ei	-erum

facies

facies: ansikte, utseende, form (utsida, yta)

faciei: ansiktes

facies: ansikten

facierum: ansiktens

caries

caries: röta, förfall, korruption (tänk ”tandröta”)

cariei: rötas

caries: rötör

carierum: rötors

PREFIX OCH SUFFIX

Prefix placeras i början av ord och suffix placeras i slutet. Med största sannolikhet är du redan bekant med flera av dem...

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
supra-	över	-tor	någon(ting) som utför
infra-	under	-(c)ulus	liten
sub-	under	-ellus	liten
inter-	mellan	-issimus	”-igast” (superlativ)
trans-	genom, tvärs	-alis	bilda adjektiv från substantiv
para-	vid sidan av	-aris	bilda adjektiv från substantiv
epi-	på	-arius	bilda adjektiv från substantiv
endo-	inom, inre, insida	-ius	bilda adjektiv från substantiv
peri-	runt, omgivande	-atus	-ad, -liknande
pan-	fullständigt	-aceus	-ös, -liknande, tillhörande
myo-	muskel-	-icus/a/um	-isk, av, tillhörande
pre-	före, för-	-ac	-iell, av, tillhörande
ante-	framför, för-	-oid	liknande
post-	efter, bakom	-formis/e	-formig
meta-	längs med, bortom	-ideus/a/um	-formig
semi-	halv-, partiell	-physis	(fram)växt, växande
hemi-	halv-		
aquae-	vatten-		
ab-	bort (från)		
ad-	till		
apo-	från, av, utan		
bi-	tve-, tu-, två-		
di-	tve-, tu-, två-		
mes(o)-	mellan		
hypo-	under, låg		

LÄGESBESKRIVANDE ADJEKTIV

Grundformen anges alltid enligt maskulinum, i enlighet med latinska ordlistor. När två alternativa ändelser anges så representerar de femininum och neutrum. När endast en alternativ ändelse anges så representerar den neutrum; grundformen gäller då både maskulinum och femininum. När ingen ytterligare ändelse anges så gäller grundformen för alla tre genus.

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
sinister -ra -rum	vänster	dexter -ra -rum	höger
externus -a -um	utom, utanför	internus -a -um	inom, innanför
extremus -a -um	ytterst	intimus -a -um	innerst, närmast
inferior inferius	lägre, nedre	superior superius	högre, övre
anterior anterior	främre	posterior posterius	bakre
ventralis -e	mot buken	dorsalis -e	mot ryggen, rygg-
distalis -e	bortre	proximalis -e	närmre
lateralis -e	lateral, mot utkanten	medialis -e	medial, mot mitten
marginalis -e	(ytter)kant-	centralis -e	central, mitterst
superficialis -e	ytlig	profundus -a -um	djup
frontalis -e	främre, mot framsidan	medius -a -um	mellan, mellerst
medianus -a -um	i mitten, central	intermedius -a -um	emellan, ”intermediär”

DIVERSE ADJEKTIVPAR

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
parvus -a -um	liten (jfr. ”parvel”)	magnus -a -um	stor
minor -us	mindre	major -us	större
minimus -a -um	minst	maximus -a -um	störst
brevis -e	kort	longus -a -um	lång
masculus -a -um	maskulin	femininus -a -um	feminin
venosus -a -um	rik på vener, ”venös”	arteriosus -a -um	rik på artärer, ”artäriös”

VANLIGA VÄVNADSORD

De ord för olika vävnader som redovisas nedanför är samtliga substantiv. Efter varje ord följer en angivelse av ordets ändelse i genitiv, vilket identifierar ordets deklinationsklass, samt en bokstav som representerar ordets genus (m, f, n).

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
musculus -i m	muskel ("liten mus")	arteria -ae f	artär
nervus -i m	nerv (alt. sena, muskel)	vena -ae f	ven
ganglion ganglii -n	nervknut, svulst	glandula -ae f	körtel
os ossis n	ben	ligamentum -i n	ligament

KROPPSDELAR OCH ORGAN

De ord för olika kroppsdelar och organ som redovisas nedanför är samtliga substantiv. Efter varje ord följer en angivelse av ordets ändelse i genitiv, vilket anger ordets deklinationsklass, samt en bokstav som representerar ordets genus (m, f, n).

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
caput capitis n	huvud	encephalon encephali n	hjärnan
facies -ei f	ansikte, utsida, yta	prosencephalon	förhjärnan
oculus -i m	öga	telencephalon	ändhjärnan; cerebrum
palpebra -ae f	ögonlock	diencephalon	mellanhjärnan
cornea -ae f	hornhinna	mesencephalon	mitthjärnan
iris iridis f	regnbågshinna	rhombencephalon	bakhjärnan
pupilla -ae f	pupill	metencephalon	pons + cerebellum
lens lentis f	lins	myelencephalon	medulla oblongata
retina -ae f	näthinna	cerebrum -i n	hjärnan
sclera -ae f	senhinna ("hård")	commissura -ae f	fiberstråk mellan hjärnhalvorna
choroidea -ae f	åderhinna	cerebellum -i n	lilla hjärnan
auris -is f	öra	meninx meningis f	hinna
auricula -ae f	ytteröra	pons pontis m	"bryggan", "bron"
helix helices f	öronmusslans yttre kant	medulla -ae f	märg
tragus	"han-get" (håret liknar getskägg)	thalamus -i m	thalamus

tympanum -i n	trumma	subthalamus -i m	subthalamus
malleus -i m	hammare	hypothalamus -i m	hypothalamus
incus incudis f	städ	hypophysis -is f	hypofysen
stapes stapedis f	stigbygel	adenohypophysis -is f	adenohypofysen
cochlea -ae f	snäckskal, spiral (i örat)	neurohypophysis -is f	neurohypofysen
scala -ae f	trappa	hippocampus -i m	hippocampus ("sjöhäst")
helicotrema -tis n	öppning mellan scalae	putamen putaminis n	skalkärnan ("skal")
nasus -i m	näsa	utriculus -i m	liten säck (jfr. uterus)
os oris n	mun	sacculus -i m	"liten säck"
labium -i n	läpp	pharynx pharyngis n	svalget
dens dentis m	tand	epiglottis epiglottidis f	struplocket
lingua -ae f	tunga (även "språk")	trachea -ae f	luftstrupe
palatum -i n	gom	larynx laryngis m	struphuvudet
uvula -ae f	gomspenen ("liten druva")	pulmo pulmonis m	lunga
tonsilla -ae f	tonsill, "halsmandel"	pleura -ae f	lungsäck ("sida", "revben")
occiputium -i n	bakhuvudet	bronchus -i m	bronk, luftrör
collum -i n	hals	mediastinum -i n	området mellan lungorna
cervix cervicis -f	hals	cor cordis n	hjärtat (latin)
nucha -ae f	nackens baksida	cardia -ae f	hjärtat (från grekiska)
thorax thoracis m	bröstkorgen	aorta -ae f	stora kroppspulsådern
pectus pectoris m	bröstit, bringan	thymus -i m	brässen
dorsum -i n	ryggen	oesophagus -i m	matstrupen
axilla -ae f	armhåla	gaster gasteris f	magen
brachium -i n	överarm	pylorus -i m	nedre magmunnen ("portvakt")
antebrachium -i n	underarm ("förm")	duodenum -i n	tolvfingertarmen
manus -us f	hand	jejunum -i n	tomtarmen
carpus -i m	handled	ileum -i n	krumtarmen
metacarpus -i m	mellanhand	caecum -i n	blindtarmen
palma -ae f	handflata	colon coli n	tjocktarmen
digitus -i m	finger, tå, "kvist"	rectum -i n	ändtarmen
index indicis m	pekfinger (alt. "angivare")	hepar hepatis n	levern
pollex pollicis m	tumme	choledochus -i m	gallgång ("gallmottagare")
abdomen abdominis n	buken	pancreas pancreatis n	bukspottkörteln ("helt av kött")
lumbus -i m	länd (plural: genitalier)	lien lienis m (även "splen")	mjälten
psoas psoae m	länd	ren renis m	njure
inguen inguinis n	ljumske	ureter ureteris m	urinledare

penis -is m	snopp ("svans")	vesica -ae f	blåsa
glans glandis f	ollon ("ekollon")	urethra -ae f	urinrör, "urinpassage"
pr(a)eputium -i n	förhud	prostata -ae f	blåshalskörteln
scrotum -i n	pung	testis testis m	testikel
vulva -ae f	blygd, snippa	epididymis epididymidis f	bitestikel
vestibulum -i n	vestibul, förgård, farstu	uterus -i m	livmodern
clitoris clitoridis f	klitoris	ovarium -i n	äggstock (ovum = ägg)
hymen hyminis m	slidkrans	omentum -i n	"förkläde"
perineum -i n	"mellangård"	peritoneum -i n	bukhinnan
anus -i m	anus, "ring"	mesenterium -i n	tarmkäx; bukhinneveck
coxa -ae f	höft	mesocolon mesocoli n	tarmkåxets colon-del
femur femoris n	lår	mesosalpinx mesosalpingis f	kranial del av breda ligamentet
genu genus n	knä	mesovarium -i n	breda ligamentets ovarium-del
crus cruris n	underben		
sura -ae f	vad		
pes pedis m	fot		
tarsus -i m	vrist, fotled, fotrot		
metatarsus -i m	mellanfot		
calx calcis f	häl		
hallux hallucis n	stortå		

SKELETTDELAR MED EGNA NAMN

De ord för olika skelettdelar som redovisas nedanför är samtliga substantiv. Efter varje ord följer en angivelse av ordets ändelse i genitiv, vilket anger ordets deklinationsklass, samt en bokstav som representerar ordets genus (m, f, n).

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
cranium -i n	skallen	clavicula -ae f	nyckelben ("liten nyckel")
viscerocranium -i n	ansiktets del av skallen	humerus -i m	överarmsbenet
orbita -ae f	ögonhåla	ulna -ae f	armbågsbenet
vomer vomeris m	plogben ("plog")	olecranon olecrani n	"armbågshuvud"
choana -ae f	öppning näshåla-svalg	radius -i m	strålbenet ("stråle")
maxilla -ae f	överkäksben	phalanx phalangis f	finger- och tåben ("falang")
mandibula -ae f	underkäksben	acetabulum -i n	höftledsgrop
neurocranium -i n	hjärnans del av skallen	femur femoris n	lårbenet
vertebra -ae f	ryggkota	trochanter trochanteris m	trochanter, "löpare"
atlas atlantis m	ringkota, översta kotan	patella -ae f	knäskål
axis -is m	tappkota, andra kotan	meniscus -i m	menisk, "halvmåne"
costa -ae f	revben	tibia -ae f	skenben
sternum -i n	bröstben	fibula -ae f	vadben
scapula -ae f	skulderblad ("skuldra")	calcaneus -i m	hälben
acromion acromii n	skulderbladets yttre del	talus -i m	språngben

FÖRTECKNING ÖVER ANDRA FÖREKOMMANDE ORD

Nedanför listas andra ord som förekommer i den anatomiska terminologin, sorterade i bokstavsordning. Substantiv anges till vänster medan adjektiv och particip anges till höger.

	Ungefärlig innebörd		Ungefärlig innebörd
abductor abductoris m	”bortförare”	abducens	bortförande
adductor adductoris m	”tillförare”	accessorius -a -um	tillhörande (jfr. ”accessoar”)
ala -ae f	vinge, flygel	acusticus -a -um	akustisk
alveolus -i m	liten håla	analisis -e	ringformad, anal
ampulla -ae f	ampull	anatomicus -a -um	anatomisk
amygdalum -i n	mandel	anularis -e	ringformad
angulus -i m	vinkel, hörn	arachnoideus -a -um	här: ”spindelväv”
antrum -i n	urgröpfung, grotta	arcuatus -a -um	kurvad
anulus -i m	liten ring (se ”anus”)	articularis -e	led-, ”artikulär”
apertura -ae f	öppning	arytenoideus -a -um	slevformsliknande
apex apicis m	topp	ascendens	uppåtgående
aponeurosis -is f	senhinna, aponeuros	asperus -a -um	grov, ojämn
appendix appendicis f	bihang, tillägg	auditivus -a -um	hörsel-, ”auditiv”
arcus -us m	båge, kurva	azygos [deklinerar ej]	oparad (ej bilateral)
area -ae f	område		
articulatio articulationis f	led		
atrium -i n	förmak		
basis -is f	bas, fot	basilicus -a -um	kunglig
bifurcatio bifurcationis f	tudelning	biceps	tvehövdad
bulbus -i m	lök, rotknöl, klot		
bursa -ae f	här: ”säck”		
calix calicis m	kalk (bägare)	calcarinus -a -um	sporrformig
camera -ae f	kammare	callosus -a -um	hård
canalis canalis m	kanal, rör	capitatus -a -um	huvud-
capsula -ae f	kapsel	carneus -ae -um	köttig, köttlig
capitulum -i n	litet huvud	cavus -a -um	urgröpt, ihålig, <u>konkav</u>
carina -ae f	köl, skepp	cavernosus -a -um	ihålig, ”full av grottor”

carotis carotidis f	sömn (karos), ej morot (carota)	cephalicus -a -um	-hövdad
cartilago cartilaginis f	brosk	chirurgicus -a -um	kirurgisk
cauda -ae f	svans	choroideus -a -um	chorion-liknande
cavitas cavitatis f	hålighet	ciliaris -e	fransig, ”ciliär”
cavum -i n	grotta	circumflexus -a -um	böjd runt
cellula -ae f	litet rum	cochlearis -e	hörselsnäck-, cochleär
centrum -i n	centrum	coccygeus -a -um	svansbens-
chiasma chiasmatis n	korsning	coeliacus -a -um	buk-, mag-
chorda -ae f	sträng, sladd	collateralis -e	parallell, vid sidan av
chylus -i m	lymfa med fett från tarmen	communicans	delande, kommunicerande
cingulum -i n	gördel	communis -e	gemensam, delad
circulus -i m	liten cirkel	compactus -a -um	kompakt
cisterna -ae f	cistern, vattentank	conjunctivus -a -um	sammanbunden
claustrum -i n	”avgränsare”	coracoideus -a -um	korpnäbbsformig
clivus -i m	sluttning	coronarius -a -um	krans, krona
coccyx coccygis m	svansben (”göknäbb”)	coronoideus -a -um	kråknäbbsformig
colliculus -i m	liten kulle	cribrosus -a -um	sil-, ”silig”
columna -ae f	kolumn, pelare	cricoideus -a -um	ringformig
concha -ae f	snäcka, mussla	cruciatus -a -um	korsad (även ”plågad”)
condylus -i m	knöl i slutet av ben	cruciformis -e	korsformig
confluens confluentis m	sammanflöde	cubitus -a -um	lagd
cornu -us n	horn	cuboideus -a -um	kubformig
corpus corporis n	kropp	cuneatus -a -um	kilformad
cortex corticis m	bark	cuneiformis -e	kilformig
cremaster cremasteris m	(upp)hängare, häng-	cutaneus -a -um	hud-, hudrelaterad
crista -ae f	kam, topp	cysticus -a -um	blås- (kystis = blåsa)
crus cruris n	skänkel, ben (som i ”leg”)		
cupula -ae f	liten hålighet, jfr. ”kopp”		
curvatura -ae f	kurva, böjning		
decussatio decussationis f	korsning	deltoideus -a -um	deltaformig (grekisk bokstav)
diaphragma diaphragmatis n	mellangärde (”skiljeväg”)	dartos [deklineras ej]	flådd
dilatator dilatatoris m	vidgare, spridare	deferens	bortforslande
discus -i m	skiva	dentatus -a -um	tandad
diverticulum -i n	utväxt, biväg (”sidospår”)	descendens	nedåtgående
dorsum -i n	rygg, ryggsida	digastricus -a -um	tvemagad

ductus -us m	ledning, kanal	diploicus -a -um	diploë- (poröst skallben)
		durus -a -um	hård
epicondylus -i m	utskott från condylus	ejaculatorius -a -um	utlösar-
epididymis epididymidis f	”det som är på testikel”	emboliformis -e	kolvformig
erector erectoris m	upprätare	epiduralis -e	på dura, ”epidural”
excavatio excavationis f	nedsänkning, hålighet	epigastricus -a -um	på magen, ”epigastrisk”
extensor extensoris m	utsträckare	epiglotticus -a -um	struplocks-
		equinus -a -um	häst-
		ethmoidalis -e	sil-, ”silig”
		excretorius -a -um	exkretorisk, utsöndrings-
falx falcis f	skära (bonderedskapet)	facialis -e	ansikts-, facial
fascia -ae f	fibrös bindvävshinna	fastigiis -a -um	topp-, högst
fasciculus -i m	bunt	felleus -a -um	gall-
fenestra -ae f	fönster	fibrosus -a -um	fibrös
fibra -ae f	fiber, tråd	flavus -a -um	gul
fimbria -ae f	kant, gräns		
fissura -ae f	fissur, skåra, spricka		
flexor flexoris m	böjare		
flexura -ae f	flexur, böjning		
flocculus -i m	litet fluff		
folium -i n	blad, löv		
foramen foraminis n	öppning		
fornix fornicis m	båge, valv		
fossa -ae f	urgröpfung, dike		
fovea -ae f	hål, grop		
frenulum -i n	litet betsel		
fundus -i m	botten, grund		
funiculus -i m	liten sladd, litet rep		
gallus -i m	tupp	gastrocnemius -a -um	benmages-
gemellus -i m	liten tvilling	geniculatus -a -um	”knutig” (full av små knutor)
globus -i m	glob, sfär	geniohyoideus -a -um	”haka-tungbens-”
glomus glomeris n	nystan, boll	genitalis -e	genital (fruktsam, produktiv)
granulatio granulationis f	granulation, utskott	glenoidalis -e	(ögon)håleliknande

gyrus -i m	här: ås (annars: cirkel)	globosus -a -um	globulär, sfärisk
		glossopharyngeus -a -um	”tunga-svalg-”
		gluteus -a -um	skink-, rump-
		gracilis -e	slank
haustum -i n	skopa, hink	hamatus -a -um	hak-, krok-
hemisphaerium -i n	hemisfär	hemiazygus [deklineras ej]	”halv-azygos”
hiatus -us m	öppning, gap	horizontalis -e	horisontell, vågrät
hilum -i n	fördjupning, öppning	hyoideum -i n	”ypsilon-lik”
		hypogastricus -a -um	under magen
		hypoglossus -a -um	under tungan
ilium -i n	tarm-	iliacus -a -um	ilium-, ”iliumsk”
incisura -ae f	skåra, inskärning	infraspinatus -a -um	här: under spina scapulae
infundibulum -i n	tratt	infratemporalis -e	här: under os temporale
insula -ae f	ö	intercostalis -e	mellan revben
intumescencia -ae f	upphöjnad, förstoring	interosseus -a -um	mellan ben
ischium -i n	höftleds-, sitt-	interphalangeus -a -um	mellan falanger
isthmus -i m	näs, landbrygga	ischiadicus -a -um	sittbens-, ”ischiadisk”
		jugularis -e (iugularis)	(lill-) hals-, nack-, krag-, ok-
labia -ae f	läpp	lacrimalis -e	tår-
labrum -i n	läpp, kant	latissimus -a -um	bredast
lamina -ae f	tunn hinna	latus -a -um	bred
lemniscus -i m	fiberband	lentiformis -e	linsformig
levator levatoris m	lyftare	liber libera liberum	fri, obegränsad
linea -ae f	linje, tråd	longitudinalis -e	längsgående
lobus -i m	lob	lumbalis -e	länd-
		lumbricalis -e	mask- (maskliknande)
		lunatus -a -um	månskäreformad, kurvad
		luteus -a -um	(saffrans)gul
		lymphaticus -a -um	lymfatisk (även: distraherad)
macula -ae f	fläck	mastoideus -a -um	bröstformig
malleolus -i m	liten hammare	membranaceus -a -um	membranös
manubrium -i n	handtag, skaft	meningeus -a -um	meningisk

masseter masseteris m	tuggare	mentalis -e	hak- (även: mental)
mater matris f	moder	mesentericus -a -um	mesenterisk (jfr. mesenterium)
meatus -us m	gång, väg, passage	mitralis -e	biskopshatts- (mitra)
membrana -ae f	membran	mylohyoideus -a -um	”kindtands-tungbens-”
mons montis m	berg, kulle		
nodulus -i m	liten knuta	nasalis -e	näs-, nasal
nodus -i m	knuta	navicularis -e	båt-, båtförmig
nucleus -i m	kärna	niger nigra nigrum	svart
oliva -ae f	oliv	obliquus -a -um	sned
organum -i n	organ (redskap, instrument)	oblongatus -a -um	avlång
ostium -i n	dörr, ingång	obturatorius -a -um	”obturatoriska” (jfr. obturatum)
		obturatus -a -um	täckt, fylld, blockerad
		occipitalis -e	bakhuvuds-
		oculomotorius -a -um	ögonmotorisk
		oesophageus -a -um	esofagisk
		olfactorius -a -um	lukt-, olfaktorisk
		omentalis -e	omental (jfr. omentum)
		ophthalmicus -a -um	ögon-
		opponens	motstående
		opticus -a -um	syn-
		oralis -e	mun-, oral
		orbicularis -e	rund-, ring-, ”klotformig”
		orbitalis -e	ögonhåle-, ”orbital”
		ovalis -e	oval, äggformig
		ovaricus -a -um	äggstocks-
papilla -ae f	papill, bröstvårtelikt utskott	palatinus -a -um	gom-
pars partis f	del (jfr. eng. ”part”)	palatoglossus -a -um	gom-tunga-
paries parietis m	vägg (hus eller rum)	pallidus -a -um	blek
pecten pectinis m	kam (som i ”kamma”)	pampiniformis -e	rankformig, formad som ranka
pediculus -i m	liten fot	pancreaticus -a -um	bukspottkörtels-
pedunculus -i m	liten fot	papillaris -e	papillar-
pelvis pelvis f	bäcken (”grund skål”)	parahippocampalis -e	vid sidan av hippocampus
planum -i n	plan (slät yta)	parathyroideus -a -um	vid sidan av thyroidea

platysma platysmatis m	”platta”	parietalis -e	vägg-
plexus -i m	fläta	parotideus -a -um	parotid (parotis = knöl vid öra)
plica -ae f	flik, veck, band	pectoralis -e	bröst-, bring-
porta -ae f	port	pectineus -a -um	os pubis- (tidigare ”os pecten”)
portio portionis f	portion, del	pelvicus -a -um	bäcken-, pelvisk
porus -i m	por	pericardiacus -a -um	runt hjärtat
processus -us m	utskott, utväxt	peroneus -a -um	bensides-
promontorium -i n	topp, utskjutande del	perpendicularis -e	vinkelrät
pronator pronatoris m	”pronatör”	petrosa -ae f	klipp-, sten-
protuberantia -ae f	bula, protuberans	phrenicus -a -um	diafragma-
pubes pubis f	könshår (även ”ungdom”)	pinealis -e	tall- (här: tallkotte-)
pyramis pyramidis f	pyramid	piriformis -e	päronformig
		pisiformis -e	ärtformig
		pius -a -um	from, helig, god
		popliteus -a -um	knävecks-
		prepectalis -e	prepectum-
		principalis -e	först, viktigast
		prominens	utskjutande
		proprius -a -um	egen, särskild, individuell
		prostaticus -a -um	prostata-, ”prostatisk”
		pterygoideus -a -um	kilbens- (sphenoidalis)
		pubicus -a -um	pubisk
		pudendus -a -um	skamfylld
		pulmonalis -e	lung-, pulmonell
		pulposus -a -um	pulpös (mjuk)
		pyloricus -a -um	nedre magmuns-, pylorisk
		quadratus -a -um	fyrkantad, ”kvadrerad”
		quadriceps	fyrhövdad
		quartus -a -um	fjärde
radiatio radiationis f	strålning	radialis -e	strålbens-
radius -i m	stråle	rectalis -e	ändtarms-
radix radice f	rot	rectus -a -um	rak, rät
ramus -i m	gren	recurrens	återvändande
recessus -us m	här: hålrum, utrymme	renalis -e	njur-, renal

retinaculum -i n	sammanbindande band	reticulatus -a -um	”nätag”, retikulär
		rhomboideus -a -um	rombliknande
		rotundus -a -um	rund
		ruber rubra rubrum	röd (jfr. rubin)
sella -ae f	sadel	sacer sacra sacrum	helig (djurdel som offrades)
septum -i n	(skilje)vägg	sacralis -e	os sacrum-
sinus -us m	håla, hålighet	sagittalis -e	sagittal-
spatium -i n	rymd, rum	saphenus -a -um	synlig (”el safin”: dold)
sphincter sphincteris m	sfinkter, slutmuskel	sartorius -a -um	skräddar-
spina -ae f	ryggrad, taggrad	scalenus -a -um	olikosidig (triangel)
substantia -ae f	substans	schaphoideus -a -um	båt-
sulcus -i m	fåra	segmentalis -e	segmentell
symphysis symphysis f	sammanväxt	semicircularis -e	halvcirkulär
syndesmosis syndesmosis f	led med bindvävsfog	semilunaris -e	halvmåne-, månskäre-
supinator supinatoris m	”supinatör”	semimembranosus -a -um	halvmembranös
		seminalis -e	sädes- (jfr. ”seminarium”)
		semispinalis -e	halvryggrads-
		semitendinosus	halvspänd
		serosus -a -um	serös
		serratus -a -um	sågad
		sigmoideus -a -um	sigmoid, ”vindlande”
		sinuatrialis -e	”sinusatrial”
		soleus -a -um	sandal- (solea, jfr. sula)
		spermatikus -a -um	sädes-, spermatisk
		sphenoidalis -e	kil-, kilformig
		spinalis -e	ryggrads-, spinal
		spinosus -a -um	tagg-
		spiralis -e	spiral-, spiralformig
		splanchnicus -a -um	inälvs-
		splenius -a -um	bandage-, plåster-
		spongiosus -a -um	svampig, sväll-
		spurius -a -um	falsk
		stapedius -a -um	stigbygels-
		sternocleidomastoideus -a -um	sternum-clavicula-mastoideus-
		striatus -a -um	strierad (randig, strimmig)

		styloideus -a -um	pelar-, pelarliknande
		subclavius -a -um	under clavicula
		subtalaris -e	under talus
		suprarenalis -e	över njure
		supraspinatus -a -um	här: över spina scapulae
		suralis -e	vad-
		suspensorius -a -um	upphäengar-, suspensorisk
		sympathicus -a -um	sympatisk
taenia -ae f	band	tectorius -a -um	täckande
tectum -i n	tak	temporalis -e	tids- (visar åldrande först)
tegmen tegminis n	tak, täcke	tendineus -a -um	sen-, senliknande, ”tendinös”
tegmentum -i n	täcke	teres	rund
tensor tensoris m	sträckare	tertius -a -um	tredje
tentorium -i n	tält	testicularis -e	testikel-, ”testikulär”
trabecula -ae f	liten balk/stam/stock	thoracicus -a -um	thorax-
tractus -us m	dragning, ledning, bana	thyroideus -a -um	sköld-, sköldformig
trigonum -i n	triangel	trachealis -e	trachea-, ”tracheal”
truncus -i m	stam	transversarius -a -um	transvers-, transversarisk
trochlea -ae f	rulle, trissa, spole	transversus -a -um	korsad, tvärslagd
tuba -ae f	tub, trumpet	trapezius -a -um	trapets-
tuber tuberis n	knöl	trapezoideus -a -um	trapetsliknande, trapetsoid-
tuberculum -i n	liten knöl	triceps	trehövdad
tuberositas tuberositatis f	upphöjnad, skrovlighet	tricuspidalis -e	trespetsig
tunica -ae f	tunika	trigeminus -a -um	trilling-
		triquetrus -a -um	trehörning
		trochlearis -e	trochlea-, ”trochleär”
		turcicus -a -um	turkisk
		tympanicus -a -um	trum-, tympanisk
uncus -i m	hake	umbilicalis -e	navel-
		urethralis -e	urinrörs-
		urinarius -a -um	urin-, ”urinär”
		uterinus -a -um	livmoder-
vagina -ae f	skida	vaginalis -e	vagina-, vaginal

valva -ae f	klaff	vagus -a -um	irrande, vandrande, vag
valvula -ae f	liten klaff	ventricularis -e	ventrikel-, ventrikulär
velum -i n	segel	vermiformis -e	maskformig
ventriculus -i m	”liten mage”, kammare	vertebralis -e	ryggkote-
vermis vermis m	mask	verus -a -um	sann, riktig
vesicula -ae f	liten blåsa	vestibularis -e	förgårds-, vestibulär
		visceralis -e	inälvs-, visceral
		vitreus -a -um	glas-, genomskinlig
		vocalis -e	stäm-, röst-, ”vokal”
		xiphoideus -a -um	svärd-, xiphosliknande
		zonularis -e	zonulär (zonula = ”liten zon”)
		zygomaticus -a -um	ok-

Prosit!